Влада – Радам !

Голос України

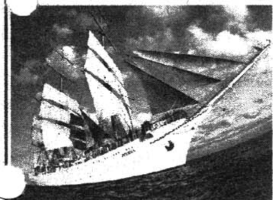
Газета Верховної Ради України №32 (782) ♦ П'ятниця, 18 лютого 1994 року ♦ Ціна договірна

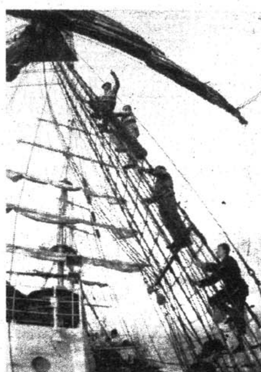
ШОБ Я ТАК ЖИВ!

Закон про Державний бюджет України на 1994 рік читайте сьогодні в номері

Фоторепортаж

Ми врятуєм ЧМП, коли нас навчать

Багато хто з них, вільних від вахти, прощаючись з турецькою бухтою Золотий Ріг, узяв до рук мідні монетки, аби під час проходження свого судна під мостом, що єднає азіатський та європейський континенти, кинути їх у стрімкі води протоки Босфор. Сподіваючись знову колись повернутися сюди — хай не безвусими юнгами, так професіональними моряками. Бо, власне, кожен з них вирішив присвятити себе саме морю. Інакше навіщо було оте постійне «роздвоєння» між звичайною загальноосвітньою школою та флотилією юних моряків ЧМП (до речі, цими днями їй виповнилося чверть століття)? Навіщо були б непрості аврали й вахти, наполегливе опанування всіма азами морської справи, фізичне гартування себе «під море»?

Пройти через усе оте, багато хто з них вважає, було б варто не тільки з огляду на віддалене майбутнє, а й заради навіть отих сьогоднішніх поодиноких миттєвостей. Поодиноких, та пам'ятних на все життя. 14-літні вперше вийшли в далекий рейс на навчально-вітрильному пасажирському судні «Дружба». Всіх перипетій цього плавання від Одеси до Варни, а потім — до Стамбула не переповісти. Були й гордість за надану можливість підняти вітрила, стати до керма. Були й печалі, що не так щось зробив, і навіть наверталися часом сльози відчаю... Та коли все вже позаду, то в кожному з юних ще глибше вкоренилася впевненість: моя доля — на судні, в морях-океанах.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Фото Івана ЧЕРЕВАТЕНКА.

Продиктовано в номер

У нас на Харківщині газ...

Розпочате близько п'яти місяців тому на Харківщині освоєння власних газових родовищ принесло перші обнадійливі результати. Віднині на підприємства міста і в квартири харків'ян гостродефіцитне на Україні паливо надходитиме й з Юлівського нафтогазового родовища. 35 кілометрів газопроводу стараннями інженерів та робітників вдалося прокласти вдвічі швидше, ніж це передбачено нормативними строками. Виручила технологія ізолювання труб у заводських умовах. Зараз продовжується робота по облаштуванню ще кількох свердловин, зводиться житло для експлуатаційників. З введенням в дію всіх свердловин Харківська область одержить додатково 5 мільйонів кубометрів газу щодоби, зменшиться залежність регіону від зарубіжних поставок.

Заява Туркменистану

ІТАР-ТАРС передає з Ашгабата: з 21 лютого Туркменистан припинить подавання газу в Україну, якщо вона не заплатить йому за векселями минулого року. Таке попередження міститься в телеграмі, відправленій з Ашгабата в Київ. «Ми усвідомлюємо, що це крайній захід, — заявив прем'єр-міністр Туркменистану В. Отчерцов. — Але в нас не буде іншого виходу, оскільки економіка Туркменистану опинилася в залежності від необов'язковості наших партнерів, і в першу чергу України, переговорний ліміт з якою практично вичерпано».

До речі

Ні в Мінекономіки України, ні в Комітеті з нафти та газу кореспондентові «ГУ» не вдалося одержати підтвердження або спростування цієї інформації. А телефони прес-центру уряду мовчали.

Ю. Мєшков не збирається звітувати

На прес-конференції 16 лютого Президент Криму Ю. Мєшков відзначив, що зустрічі у російській столиці відбувалися на найвищому рівні. З ким саме він зустрічався, Президент не сказав. Бесіда з Єльциним не відбулася через хворобу Президента РФ. Ю. Мєшков підтвердив, що колишній міністр економіки Росії Є. Сабуров погодився стати віцепрем'єром кримського уряду, і це його рішення схвалили усі російські офіційні особи. Досягнуто також домовленості про відкриття торговельно-економічного представництва республіки у Москві, а також представництв Краснодарського, Ставропольського країв і Ростовської області у Сімферополі. Росія, за його словами, вже почала додаткові поставки нафти і газу Кримові. Прийнято заявку на виділення Росією 50 мільярдів рублів для здійснення програми повернення кримських татар. Президент підтвердив свій намір до початку літнього курортного сезону ввести в республіці обіг рубля поряд з карбованцем.

На запитання, чи інформував він про свої переговори у Москві керівництво України, Ю. Мєшков відповів, що його поїздка мала не політичний, а робочий характер, і звітувати про свою роботу він не вважає необхідним.

Одна депортація з Криму вже була...

Позачерговий з'їзд Українського Громадянського Конгресу Криму, який цими днями пройшов у Сімферополі, прийняв звернення до Президента, КМ, генерального прокурора і міністра юстиції України. З'їзд звертає увагу адресатів на порушення прав людини у Криму, котре після обрання президента набрало особливого розвою. Нечуваними темпами прискорюється процес переслідувань громадян України, які мешкають на півострові. Так, на мітингу, організованому РДК/РПК в Сімферополі, лунали заклики до негайної розправи з «хохлами», до звільнення і депортації з Криму журналістів, які своїм публіцистичним словом захищають ідею розбудови Української держави та національну гідність українців, а також депортованих народів Криму.

(Закінчення на 8-й стор.).

Так кому ж краще живеться?

Матеріали, які відбивають українську точку зору щодо становища румунської національної меншості у нашій державі і, відповідно, української у Румунії, з'являються у тамтешній пресі дуже рідко. Але цими днями у румунській газеті «Меридіан» таку статтю надруковано. Вона грунтується на заявах начальника Управління інформації МЗС України Ю.Сергеєва. Із усього випливає, констатує «Меридіан», що румунська національна меншість в Україні має набагато ширші права, аніж українська у Румунії. Коментуючи звинувачення певних румунських кіл та деяких лідерів румунських організацій в Україні щодо так званого переслідування румунів у нашій державі, Ю.Сергеєв зазначив, що у Чернівецькій області, приміром, щодня виходять в ефір радіо-та телевізійні передачі румунською мовою. В Україні є також п'ять щоденних румуномовних газет, одна тижнева і альманах, більш як 130 румуномовних шкіл. У той час, як у Румунії українці не мають ані свого радіо, ані телебачення, ані шкіл, а три українські газети через відсутність фінансування з боку держави іноді на цілі роки припиняють свій вихід. Представник України нагадав також про знищення погруддя Тараса Шевченка в грудні минулого року в Бухаресті і про осквернення пам'ятника радянським воїнам.

Підсолодімо своє життя хоч трошки,—

пропонує Хмельницька кондитерська фабрика. І називає до 120 найменувань своєї продукції — на всі смаки: тут і цукерки шоколадні в коробках, і цукерки шоколадні вагові, і карамель, і ірис, і драже, і вафлі. За доступними цінами. І все це у Хмельницькому за адресою: кондфабрика, вул. Шевченка, 69.

Дирекція фабрики закликає комерсантів, всіх, хто пов'язаний з торгівлею: не віддавайте вітчизняний ринок різним «снікерсам» та «твіксам». Наші ж бо вироби смачніші.

У Центральній виборчій комісії по виборах народних депутатів України

У стадії завершення перебуває реєстрація кандидатів у народні депутати України.

За оперативними даними станом на 15 лютого цього року, зареєстровано по всіх 450 виборчих округах 5.450 кандидатів, або в середньому по 12 чоловік на один округ.

Найбільшу кількість кандидатів (від 23 до 31 особи) зареєстровано в місті Києві, а також в 11 областях, зокрема в Дніпропетровській, Закарпатській, Київській, Львівській, Одеській, Харківській, Чернівецькій та інших.

Серед зареєстрованих кандидатів висунуто виборцями 3.356 осіб, що становить 61,6 відсотка, партіями — 602 особи, або 11 відсотків, трудовими колективами — 1.492 особи, або 27,4 відсотка.

Повністю закінчено реєстрацію кандидатів у депутати у 211 виборчих округах, або майже в половині від їх загальної кількості, в тому числі в усіх округах Закарпатської, Запорізької, Івано-Франківської, Херсонської та Черкаської областей.

До Центральної виборчої комісії продовжують надходити від окружних комісій протоколи про реєстрацію кандидатів, які оперативно опрацьовуються в Комісії.

Офіційно

Візит в Україну Верховного комісара НБСЄ

Президент України Леонід Кравчук прийняв сьогодні Верховного комісара Наради з питань безпеки і співробітництва в Європі (НБСЄ) з питань національних меншин Макса ван дер Стула, який перебуває у нашій країні з триденним візитом.

Чинне в Україні законодавство з питань національних меншин, відзначив Макс ван дер Стул, не тільки відповідає міжнародним стандартам, а й у багатьох аспектах перевершує їх. Це дає підстави рекомендувати українські закони як зразок для багатьох європейських держав.

Леонід Кравчук розповів гостеві про принципові напрями національної політики України і специфічні особливості становища деяких національних меншин, зокрема в Криму.

Верховного комісара НБСЄ прийняв Голова Верховної Ради України І.Плющ. У ході проведеної розмови йшлося про принципи забезпечення прав і свобод національних меншин, про те, що в цьому плані робить НБСЄ, як вирішуються ці питання в Україні.

Макс ван дер Стул мав зустрічі з міністром у справах національностей та міграції Олександром Ємцем, з віце-прем'єр-міністром України Миколою Жулинським та головою Комісії ВР з питань державного суверенітету, міжреспубліканських і міжнаціональних відносин Миколою Шульгою.

Макс ван дер Стул мав також розмову з міністром закордонних справ України Анатолієм Зленком.

Зустріч з послом Румунії

16 лютого перший заступник Голови Верховної Ради України Василь Дурдинець прийняв Надзвичайного і Повноважного Посла Румунії в Україні Іона Бістреану.

У центрі розмови в основному були питання перспектив розвитку двосторонніх відносин і розширення співробітництва в різних сферах державного життя, економічного співробітництва, дальшого поглиблення міжпарламентських зв'язків. Василь Дурдинець розповів про передвиборну ситуацію в Україні, наголосив, що Україна чекає на велику кількість міжнародних спостерігачів і готова всіляко сприяти їх успішній роботі. До зустрічі гостей в столиці України і в регіонах іде практична підготовка.

Бесіда пройшла в діловій атмосфері і засвідчила обопільне прагнення наших держав до щирого добросусідства.

Прес-центр Верховної Ради України.

Для роботи з іноземними спостерігачами

16 лютого відбулося засідання робочої групи забезпечення перебування в Україні офіційних спостерігачів від іноземних держав і міжнародних організацій на виборах 1994 року, утвореної Президентом України. Обговорено конкретні організаційні заходи щодо забезпечення перебування в Україні офіційних спостерігачів під час підготовки і проведення виборів народних депутатів України 27 березня.

На засіданні виступив перший заступник Голови Верховної Ради України В.В.Дурдинець. Він відзначив, зокрема, великий інтерес світової громадськості, міжнародних організацій до виборів нового парламенту України, політичну важливість, значимість і відповідальність своєї роботи, яка буде проводитися у зв'язку з підготовкою та проведенням виборів.

З інформаціями і конкретними пропозиціями виступили голова Центральної виборчої комісії І.Г.Ємець та керівник робочої групи Є.А.Новицький.

Робоча група розміщена за адресою: вул.Садова, 3, 4-й поверх, тел.293-14-13, 293-95-33, 226-24-00, факс (044) 226-23-90.

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

У комісіях Верховної Ради триває робота по підготовці до пленарних засідань, які мають продовжитись 22 лютого.

Відбулося спільне засідання Комісії з питань діяльності Рад народних депутатів, розвитку місцевого самоврядування з робочою групою по підготовці проекту Закону про вибори депутатів і голів обласних, районних, міських, районних у містах, селищних, сільських Рад. Було узагальнено зауваження і внесено в документ доповнення, що надійшли від інших комісій та фахівців. Проект пропонуватиметься для обговорення на найближчих пленарних засіданнях Верховної Ради. Комісія розглянула також пропозиції Закарпатської обласної Ради щодо спеціальної самоврядної адміністративної території в межах області.

Як уже повідомлялося, на пленарному засіданні 4 лютого Верховна Рада України схвалила концепцію Національної програми відродження села на 1995 — 2005 роки, доручивши Кабінетові Міністрів разом з комісіями парламента підготувати саму програму.

— Робоча група, — зазначив голова Комісії з питань відродження та соціального розвитку села Василь Сухий, — вже розпочала розробку цього документа. Він складатиметься з ряду галузевих та регіональних програм, які будуть узгоджені між собою і спрямовуватимуться на збереження, ефективне використання та примноження природного, людського і матеріального потенціалу села, виведення його на світовий рівень розвитку. Досягнути цього передбачається, зокрема, шляхом поетапного реформування системи економічних відносин, поступовим переходом до багатоукладної системи ведення сільськогосподарського виробництва, створенням сучасних населених пунктів з повним комплектом інженерно-побутового благоустрою тощо. Звичайно, підготовка програми, яку має затвердити Верховна Рада, це справа не одного дня і не одного місяця. Але початок роботі над нею покладено.

Відповідно до Закону про охорону атмосферного повітря Комісія у питаннях екології та раціонального природокористування аналізує пропозиції змін і доповнень до Кодексу про адміністративні правопорушення та Кримінального кодексу України. Розглядаються матеріали про порядок відведення земельних ділянок для будівництва допоміжних об'єктів нафтового терміналу в Одеській області.

Робоча група Комісії в справах жінок, охорони сім'ї, материнства і дитинства проаналізувала стан виробництва в Україні продуктів дитячого харчування. Він, виявляється, невтішний. За підсумками минулого року виготовлення овочевих соків зменшилось на половину, вершків — на третину. Істотно скоротився випуск овочевих консервів, віталакту, кефіру для немовлят. Говорилось, крім того, що мають місце серйозні недоліки в забезпеченні цими продуктами районів радіаційного забруднення. Зазначалось, що торік розроблена Державна програма розвитку виробництва продуктів дитячого харчування до 2000 року. Але оскільки її попередньо визначено як індикативну, тобто без забезпечення коштами, народні депутати звернулись до уряду з проханням переглянути це рішення і профінансувати програму, а також вжити заходів щодо пріоритетного фінансування харчування дітей, які проживають на радіаційно забруднених територіях.

З Сум повернулась група членів Комісії з питань народної освіти і науки. Вони цікавились тим, як в області виконується Закон про освіту. Зокрема, в тій його частині, що стосується сільських загальноосвітніх шкіл. Депутати відзначили, що попри всі негаразди нашого життя тут добились певних зрушень у вдосконаленні освітньої мережі, навчально-виховного процесу. Однак залишається багато гострих проблем. У вчителів — низька зарплата. Школи слабко забезпечуються підручниками, посібниками, обладнанням. Погіршало харчування дітей. За підсумками цієї перевірки та аналізом загального стану в галузі комісія готує конкретні пропозиції.

Прес-центр Верховної Ради України.

Фінанси — кров економіки. Це аксіома. Чому ж на шляху природного функціонування капіталу так часто виникають тромби? Відтак стихає економічний, соціальний пульс держави. Про ці злободенні проблеми розмірковує професіонал — перший заступник голови Правління одного з найбільших вітчизняних банків, Українського банку «Відродження» Л. САВИЧЕНКО.

ІНВЕСТУВАННЯ — НАПРЯМ ПРІОРИТЕТНИЙ

— Так склалося в нашому житті, Леоніде Онисимовичу, що слово «комерція» набуло певного негативного забарвлення. Вистачає охочих і комерційні банки зобразити мало не ворогами ринкової економіки. Мовляв, фінансують тільки структури на зразок «купи-продай», а інвестувати проекти виробничої сфери відмовляються. Чого тут більше, так би мовити, зерна чи полови?

— Боляче казати про це, але нині комерційно-фінансова діяльність в Україні практично зупинена. Можна сказати, що комерційні банки жодних кредитів не видають. Хоч це і гірко, але маємо всі підстави поздоровити натхненників так званої «тіньової влади» — замовлення на злам паростків ринкової економіки, мережі комерційних банків нашої держави успішно реалізовується. Не перші, але напрочуд урожайні жнива цього нищення розпочалися у грудні минулого року. Саме тоді спільною постановою Кабінету міністрів і Національного банку було заборонено видачу кредитів. Забезпечити високі депозитні ставки стало неможливо, дивіденди на акції знизились... Словом, створили ситуацію, за якої мусиш працювати без прибутку, а робити лише витрати. Чи не сценка з анекдота, коли син змушений був кричати на базарі: «Годі, тату, торгувати — нічим здачі вже давати!» Проте цей протизаконний акт, як стверджувалося з трибуни сесії Верховної Ради, було породжено заради «блага більшості». Сумнозвісну магію цієї волі відчували на своїх спинах наші діди й батьки. Втім, як відомо, з волі більшості Христоса відправили на Голгофу.

— Даруйте, але врешті-решт в урядовців вистачило здорового глузду, і постанову відмінили. Чого ж так журитеся?

— А хто тепер відшкодує збитки нашим акціонерам? А банки гроші не друкують, як декотрі думають, а, працюючи з внесками клієнтів, заробляють. Від нашого професіоналізму залежить авторитет і довіра людей. То що, маємо тепер пояснювати їм звичним з радянських часів: вибачайте, державні мужі не той експеримент втілили в життя?

Міркуйте самі: інфляція галопує, нормального фінансування немає. Виробничник мимоволі зніматиме з рахунку останні карбованці, щоб якось утриматися на плаву. Закономірно, повернення кредитів стає справою надзвичайно проблематичною. Цей ланцюжок автоматично в'яже тугі вузли — в патовій ситуації опиняються уже й банки. Що ж маємо в результаті? Торжествує напівмертвий економічний сезон...

Тепер повернуся до вашої теми — «симпатій» до комерційних структур. Справді, банки переважно видають, а точніше видавали, короткотермінові кредити саме їм. Пояснення тут прозаїчне: вони рентабельніші. Так працюють в усьому світі. Взагалі у справі інвестування, кредитування я беззастережно солідарний з позицією американського політолога Збігнєва Бжезинського — гроші варто давати тільки на реальні програми, реформи, а не на гульню. Бо, м'яко кажучи, акціонери нас не зрозуміють, якщо вкладатимемо кошти в підприємства з туманними орієнтирами. А прагнемо примножувати заощадження акціонерів, принаймні захистити від інфляції. Адже серед клієнтів «Відродження» багато пенсіонерів, малоімущих. Молодь ще щось зможе собі заробити, а для старшого покоління уже все безповоротно «проіндексовано» державою. Комерційні банки, хоч би що хто казав, завдяки високим процентам на виплату дають цим людям не тільки надію. Але про це чомусь «забувають», рідко згадують охочі до полеміки оратори про високі процентні ставки на кредити. Але згадаймо закон діалектики: з нічого нічого не буває.

Чесність у стосунках з клієнтом — політика банку «Відродження». Прийоми здирства тут неприйнятні. Ставки мають бути помірні, а прибуток — не самоціль, це наші професіональні критерії. Інвестування для «Відродження» — це пріоритетний напрям. Звичайно, ризик є, але традиційно спрямовуємо фінанси в галузі, які забезпечують економічну незалежність держави, оживляють економіку. До речі, згідно з останніми дослідженнями провідних українських економістів «Відродження» посідає перше місце серед інвесторів країни.

— Не могли б, Леоніде Онисимовичу, дещо конкретизувати діяльність банку в інвестиційній сфері?

— Надто довгий буде цей реєстр, а я прихильник того, що добру справу слід робити без галасу. У нас широка мережа малих і спільних підприємств. Зазначу, що близько дев'яносто процентів з них — це сфера виробництва. Наведу типовий приклад того, що і в яких умовах робимо. Інвестована нами фірма «Титан» почала швидко набирати сили і заявила про себе унікальним відкриттям. Виготовлений нею пристрій приготування пального для автодвигунів вражає унікальністю, фантастичними результатами. Вдалося різко зменшити витрати пального, у шість-сім разів знизити небезпечні викиди вуглекислого газу. Отже, зберігаємо екологію і заощаджуємо пальне. Закономірно, інтерес до недорогої новинки надзвичайний. Зокрема, Росія готова купувати його десятками тисяч, зацікавленість мають львівський «ЛАЗ», італійський «ФІАТ», зарубіжні автозаводи подають дедалі нові заявки на диво-пристрій... Потрібна новинка для України? Безперечно! Проте минув довгий рік, доки з допомогою президентської адміністрації, різних міністерств і відомств, особистої участі першого заступника голови Нацбанку В. Стельмаха справу вдалося зрушити з мертвої точки. Хоч банкові вигоди від цього проекту — кіт наплакав. Ясно, що з приводу захисту кожного життєво значущого проекту до президентського оточення стукати не будеш. Це чудово розуміють клерки з державних структур, від примх яких часто залежить доля розробок. Один з таких функціонерів, людина, байдужа до суспільних проблем, заявив мені таке: «А все-таки ви цим проектом грабуєте державу!» Тієї миті у мене мало мову не відібрало. Він, очевидно, образився, що його обійшли. Це ж як треба не любити свою державу, щоб з такою нещадністю ламати хребет всьому прогресивному? І «спеців» таких у нас рясно.

Не без труднощів просувається реалізація проектів медичного напряму. Зокрема, з виготовлення хітозану із панцера краба. Враховуючи постчорнобильську ситуацію, препарат має надзвичайно широкий спектр застосування. Медики чекають новинку, а ми звично долаємо штучні бар'єри.

— У засобах масової інформації не раз повідомлялося про незадовільний стан реконструкції будинку по вулиці Прорізній (колишній ресторан «Лейпциг» в Києві). При цьому згадувався банк «Відродження»...

— Це наш біль і надія. Нинішнє банківське приміщення зовсім не відповідає рівню тих завдань, які вирішуємо. Ми розуміємо стурбованість громадськості за стан будинку і сповнені бажання вдихнути життя в його стіни. Тим більше, що рішенням міськвиконкому його було передано нам в оренду з правом реконструкції в 1992 році. Слід зазначити, що до того будівлю протягом кількох років буквально розтягували. Вивезено, винесено, розтрощено все, що тільки було можливо. Отож, за оцінками зарубіжних експертів, реставраційні роботи коштуватимуть близько сімдесяти мільйонів доларів, За нинішніх економічних умов знайти такі гроші непросто, та ще коли немає урядових гарантій.

— Виходить, були й лишаються тільки наміри, а «лейпцизькі» руїни в центрі столиці перетворюються на порох?

— Ми розробили проект готельно-офісного банківського центру, до нього входить згаданий будинок. За участі головного архітектора міста його розглянула рада містобудівників. Створено спільне підприємство (банк, канадський партнер, місто), підготовлено будмайданчик для робіт. Довгострокові кредити під гарантії банку надає швейцарський інвестиційний фонд. Важливо, що канадці дають тверді обіцянки розпочати реконструкцію у травні цього року, завершити її за два роки. Тож просимо дати можливість довести розпочату справу до логічного завершення.

Будинком володітиме СП. Н[illegible] зацікавленість — винятково в пр[illegible]міщеннях, які орендуватимемо. Наголошую — орендуватимемо. Мабуть, ситуацію ускладнюють і конкуренти, якщо можна так назвати спритних перехоплювачів. Нині ми здебільшого працюємо з різними перевіряльними комісіями, які все визначають доцільність та правомірність передання будинку СП. До речі, подивіться-но, стільки в Києві стоїть обшарпаних будинків, довкола яких зімітовано реконструкцію. Свого часу їх розхоплювали, щоб «припнути», хоча знали напевне коштів довести діло до кінця не вистачить. А ми гарантуємо, що зробимо свою справу швидко і якісно.

— Леоніде Онисимовичу, постійно стежачи за рейтингом банків у пресі, дивуюся з деяких метаморфоз. Скажімо, котрийсь із банків цього тижня був лідером майже за всіма показниками, а через тиждень — скочується до «золотої середини», або й нижче.

— Для нас цю ситуацію теж інколи важко зрозуміти. По-перше, оцінюють банківську діяльність всі, кому не лінькі. По-друге, показники тих, хто оцінює, значно різняться з фактичними. По-третє, в державі немає, так би мовити, усталеної системи визначення ефективності банківської діяльності. Ось візьмемо рейтинг банків за дев'ять місяців минулого року. За статутним фондом «Відродження» посідає перше місце. Через кілька днів друкують рейтинг банків за нарощуванням статутного фонду. Лідер — новоявлений банк, з тих, які нині мають самоліквідуватися через обмаль статутного фонду. Тому ми виступили з ініціативою проведення спеціального семінару-наради під егідою Асоціації комерційних банків. Сподіваюся, що зможемо виробити реальний механізм оцінки рейтингу банків.

— Після щоденних турбот про що мріється в спокійній обстановці?

— Спокій тільки сниться. А взагалі, мрію про свободу. Ту, коли залежатиму тільки від закону. Та ще — часи, коли визначальними в суспільстві стануть талант і працелюбність. І щезнуть причини, з приводу яких сумував ще наш незабутній Микола Гоголь, — дурні та погані дороги.

Вів інтерв'ю Богдан ЗОЛОТОВОРІТСЬКИЙ.

Закон України

Про Державний бюджет України на 1994 рік

Верховна Рада України **постановляє:**

Стаття 1. Затвердити Державний бюджет України на 1994 рік по доходах і видатках у сумі 335.067.343,3 млн. карбованців.

Стаття 2. Установити доходи Державного бюджету України на 1994 рік по основних видах надходжень у таких сумах:

	(млн.крб.)
Податок на добавлену вартість	70.788.596,8
Податок на доходи підприємств і організацій	23.573.950
Акцизний збір	20.309.552
80 відсотків надходжень коштів плати за землю	984.110
Прибутковий податок з громадян	8.350.000
Державне мито	140.555
Надходження від зовнішньоекономічної діяльності — разом	22.685.824
у тому числі:	
доходи від експорту продукції	21.479.680
митні доходи	1.206.144
Відрахування на геологорозвідувальні роботи	6.596.000
80 відсотків надходжень коштів від приватизації майна державних підприємств	7.563.270
Мобілізація коштів для фінансування структурної перебудови економіки (25 відсотків амортизаційних відрахувань)	2.553.605
Надходження коштів від продажу військового майна	8.000.000
Внески підприємств та господарських організацій до Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення	15.826.700
Надходження відрахувань від перевищення поточних доходів над видатками Національного банку	220.000
Внески до бюджету сум перевищення фактичного фонду споживання над розрахунковим	1.856.000
Надходження коштів від Державного комітету по матеріальних резервах	29.073.000
Плата за транзит нафти, газу та аміаку трубопровідним транспортом через територію України	17.440.000
Надходження сум різниці в ціні на газ	10.000.000
Надходження коштів від здійснення додаткових заходів по мобілізації доходів бюджету	5.536.161
Надходження дивідендів (частини прибутку) від суб'єктів підприємницької діяльності, що створені за участю державних підприємств і організацій	83.130
Компенсація коштів за міжурядовими угодами	16.000.000
Збори та інші неподаткові доходи	2.207.781,9
Надходження до Пенсійного фонду	61.260.000
Кошти, що підлягають передачі до Державного бюджету України з бюджетів областей, м. Києва	4.019.107,6

Стаття 3. Установити в Державному бюджеті України на 1994 рік асигнування на здійснення таких заходів:

	(млн.крб.)
Соціальний захист населення — разом	18.344.168,2
з них:	
розрахунки по наданих пільгових кредитах індивідуальним сільським забудовникам	43.775
соціальне забезпечення	11.508.080,5
у тому числі:	
— пенсії військовослужбовцям та особам начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ	7.800.000
— перерахування до Пенсійного фонду на виплати пенсій військовослужбовцям рядового, сержантського і старшинського складу строкової служби та їх сім'ям	1.500.000
— перерахування до Фонду соціального захисту інвалідів	1.800.000
— утримання будинків-інтернатів та інших установ соціального забезпечення	408.080,5
Фінансування заходів, пов'язаних із здійсненням державного регулювання цін	6.792.312,7
у тому числі на:	
газ	6.490.000
тверде паливо	4.427,7
будівельні матеріали для індивідуальних забудовників	149.685
здешевлення вартості будівництва житла молодіжними житловими комплексами	140.000
житлово-комунальне господарство (централізовані видатки, республіканське господарство)	8.200
Фінансування соціально-культурних закладів і установ — разом	26.591.046,8
у тому числі:	
освіти	13.889.508,4
культури	7.592.057
охорони здоров'я	4.068.523,4
фізичної культури та молодіжних заходів	740.958
з них:	
створення матеріально-технічної бази для підготовки спортсменів до XVII зимових (1994 р.) та XXVI літніх (1996 р.) Олімпійських ігор	49.922
відомчих закладів соціально-культурної сфери	300.000
Фінансування науки	5.295.786
Державні капітальні вкладення у розвиток галузей і структурну перебудову економіки	14.242.023
з них на розвиток агропромислового комплексу	6.622.544
Народне господарство — разом	98.618.869
у тому числі:	
— бюджетні позички	5.447.850
з них капітальні вкладення	4.847.850

(Закінчення на 4–5-й стор.).

Постанова Верховної Ради України

Про реалізацію Закону України «Про Державний бюджет України на 1994 рік»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Закон України «Про Державний бюджет України на 1994 рік» ввести в дію з 1 січня 1994 року.

Показники Державного бюджету на 1994 рік підлягають щоквартальному перезатвердженню Верховною Радою України з урахуванням наслідків його виконання за попередній квартал.

2. Кабінету Міністрів України:

разом з постійними комісіями Верховної Ради України розглянути зауваження і пропозиції, внесені під час розгляду проектів плану економічного і соціального розвитку і Державного бюджету України на 1994 рік, та з урахуванням підсумків роботи за I квартал поточного року подати інформацію Верховній Раді України;

до впорядкування системи оплати праці в народному господарстві запровадити з 1 січня 1994 року доплати спеціалістам освіти, науки, культури, охорони здоров'я, соціального забезпечення та фізичної культури до рівня середньомісячної заробітної плати працівників в цілому по народному господарству. Профінансувати зазначені витрати за рахунок загальних асигнувань бюджету та у двотижневий термін розробити порядок виплати вказаних надбавок;

до вивчення і внесення пропозицій щодо законодавчого врегулювання пільгового оподаткування не утримувати у I кварталі 1994 року податків з підприємств і організацій незалежно від форм власності, де чисельність інвалідів становить більше 50 відсотків загальної чисельності працюючих в основному виробництві;

внести до 1 квітня 1994 року на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо доцільності збереження дії пільгового оподаткування прибутковим податком з громадян, передбаченого Декретом Кабінету Міністрів України від 26 грудня 1992 року № 12-92 «Про прибутковий податок з громадян»;

при підготовці пропозицій про зміну законодавства з питань соціального захисту населення виходити з вимог щодо недопущення погіршення життєвого рівня інвалідів, пенсіонерів, дітей;

у місячний термін подати пропозиції Верховній Раді України щодо уточнення Закону України «Про освіту» в частині матеріального забезпечення учнів державних професійних навчально-виховних закладів;

вивчити пропозиції народних депутатів України щодо незастосування штрафних санкцій до суб'єктів господарської діяльності по платежах до бюджету та цільових державних фондів у випадках невиконання перед ними фінансових зобов'язань з боку держави та прийняти відповідне рішення;

вирішити питання своєчасної оплати бюджетними організаціями вартості енергоносіїв та комунальних послуг;

розглянути та внести у квітні 1994 року на розгляд Верховної Ради України пропозиції про доцільність включення до складу бюджетів відповідних рівнів коштів Державного фонду сприяння зайнятості населення;

у місячний термін уточнити перелік населених пунктів, розташованих на радіоактивних забруднених територіях, з урахуванням критеріїв визначення зон територій, передбачених статтею 2 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи»;

врегулювати питання щодо фінансування об'єктів соціально-культурного призначення і нового шахтобудівництва вугільної промисловості.

3. Кабінету Міністрів України разом з комісіями Верховної Ради України з питань Чорнобильської катастрофи та з питань планування, бюджету, фінансів і цін у місячний термін внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до діючих законодавчих актів щодо пільгового оподаткування підприємств, організацій та установ, розташованих на територіях, які віднесені до IV категорії територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи.

4. Кабінету Міністрів України разом з обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, Радою Міністрів Республіки Крим опрацювати і ввести в дію в першому півріччі 1994 року механізм зацікавленості місцевих Рад народних депутатів в одержанні місцевими бюджетами додаткових доходів при умові перевиконання (зростання) в цілому по відповідному адміністративно-територіальному утворенню обсягів виробництва (робіт, послуг) та використання коштів від земельного податку за призначенням на докорінне поліпшення земель та на проведення земельної реформи.

5. Рекомендувати Президенту України розглянути на Раді оборони України питання про обсяги бюджетних асигнувань на оборону з врахуванням затверджених Верховною Радою України положень Воєнної доктрини та загальної структури чисельності, озброєння і матеріально-технічного забезпечення Збройних Сил України і подати до Верховної Ради України пропозиції щодо фінансування видатків на оборону на 1994 рік.

6. Національному банку України надавати Міністерству фінансів України на договірних засадах в межах первинної емісії, розрахованої на основі зміни показників валового внутрішнього продукту на 1994 рік, внутрішньорічний кредит у розмірі до 10 відсотків від квартального обсягу видатків Державного бюджету України на покриття планових витрат, які не покриваються доходами, що обумовлюється, в основному, сезонним характером сільськогосподарського виробництва.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ

м. Київ
1 лютого 1994 року

Закон України

Про Державний бюджет України на 1994 рік

(Початок на 3-й стор.).

— фінансування геологорозвідувальних робіт	6.596.000
— фінансування геологорозвідувальних робіт на пошук золота	1.000.000
— фінансування заходів по конверсії підприємств оборонного комплексу і створення нових видів цивільної продукції	5.000.000
— фінансування Національної космічної програми	1.100.000
— фінансування Національної програми досліджень і використання ресурсів Азово-Чорноморського басейну, інших районів Світового океану	1.000.000
— створення потужностей по переробці брухту і відходів дорогоцінних металів	280.000
— землевпорядкування, протиепізоотичні заходи, експлуатація та утримання зрошувальних систем, ветеринарної мережі та інші витрати системи агропромислового комплексу	1.326.991
— проведення земельної реформи	25.250
— часткове відшкодування вартості племінної худоби	900.000
— відшкодування витрат по оплаті сортових надбавок на елітне насіння	1.000.000
— докорінне поліпшення земель	86.012
— ведення лісового господарства, охорона і захист лісів	850.042
— фінансова допомога і часткова сплата відсотків з виданих кредитів:	
підприємцям	50.000
селянським (фермерським) господарствам	300.000
колективним сільськогосподарським підприємствам	19.500
— надання позички заготівельним і переробним підприємствам та організаціям для заготівлі сільгосппродукції по державному контракту	20.000.000
— забезпечення державних резервів	29.231.680
— компенсація різниці в цінах по вугіллю	18.900.000
— фінансування участі Держкомнафтогазу в розвитку Західно-Сибірського нафтогазового комплексу	1.500.000
— фінансування будівництва нафтоперевалочного комплексу в м.Одесі	718.200
— експлуатаційні витрати по утриманню Чорнобильської АЕС	173.063
— інші	3.114.281
Фінансування житлово-комунального та шляхового господарства — разом	789.163
у тому числі:	
— капітальний ремонт житлового фонду	23.780
— благоустрій міст і селищ міського типу	1.023
— ремонт та утримання шляхів	764.360
Реставрація пам'яток архітектури	100.000
Охорона навколишнього природного середовища	1.638.000
Заходи, пов'язані з поверненням кримськотатарського, німецького та інших депортованих народів	807.592
з них капітальні вкладення	627.592
Фінансування оборони — разом	16.823.610
у тому числі:	
Міністерство оборони	14.741.870
Національна гвардія	498.300
Прикордонні війська	1.458.480
Штаб і війська цивільної оборони	124.960
Фінансування будівництва житла для військовослужбовців за рахунок коштів від продажу військового майна	833.112
Фінансування заходів по ліквідації стратегічних озброєнь	1.000.000
Правоохоронні, митні органи, податкова служба — разом	12.033.132
у тому числі:	
Служба безпеки України	1.283.040
органи Міністерства внутрішніх справ	5.626.850
установи і підприємства Міністерства внутрішніх справ по виконанню покарань	1.245.790
Головне управління урядового зв'язку	384.900
додаткові витрати, пов'язані з реалізацією Державної програми боротьби із злочинністю	1.400.000
Управління державної охорони	50.430
митні органи	442.122
місцеві державні податкові інспекції	1.600.000
Утримання органів законодавчої, виконавчої та судової влади — разом	4.204.793
у тому числі:	
законодавчої влади	374.444
виконавчої влади	3.130.349
судової влади	700.000
Прокуратура	380.467
Фінансування заходів, визначених Національною програмою поліпшення безпеки і гігієни праці та виробничого середовища	32.000
Придбання обладнання для виробництва цінних паперів та документів суворого обліку	50.000
Відшкодування коштів по завершенню будівництва об'єктів соціально-культурного призначення на селі	700.000
Будівництво потужностей по виготовленню валюти України	236.298
Зовнішньоекономічна та зовнішньополітична діяльність — разом	24.945.472
у тому числі:	
витрати по зовнішньоекономічній діяльності	19.331.712
видатки, пов'язані з утриманням установ за кордоном, та сплата внесків до міжнародних організацій	5.613.760
Фінансування робіт по спорудженню будинків для посольств і представництв	574.560
Інші видатки	1.909.718,7
з них:	
проведення виборів	1.150.000
мобілізаційна підготовка галузей народного господарства	44.370
Резервний фонд Кабінету Міністрів України	1.000.000
Заходи, пов'язані з ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи та соціальним захистом населення	16.362.861
Видатки по обслуговуванню зовнішнього боргу	5.060.920
Видатки Пенсійного фонду	65.960.000
Кошти, що підлягають передачі до бюджетів Республіки Крим, областей, м. Севастополя	16.533.751,6

Стаття 4. Затвердити на 1994 рік нормативи відрахувань від загальнодержавних податків і зборів до бюджету Республіки Крим, бюджетів областей, міст Києва і Севастополя у таких розмірах (відсотках від загальної суми)

Податок на добавлену вартість	20
Надходження акцизного збору	20
Податок на доходи підприємств і організацій загальнодержавної власності, включаючи орендні, засновані на базі цієї власності, підприємств з іноземними інвестиціями, іноземних юридичних осіб, що здійснюють діяльність через постійні представництва, доходи від банківської і страхової діяльності	50
Надходження прибуткового податку з громадян	50

Стаття 5. Затвердити у складі видатків Державного бюджету України субвенції бюджетам Республіки Крим, областей, м. Севастополя у сумі 16.533.751,6 млн. карбованців на фінансування видатків місцевих бюджетів, що не покриваються доходами, у тому числі:

	(млн.крб.)
Республіка Крим	1.657.068
Області:	
Вінницька	1.197.749,3
Волинська	866.227,6
Житомирська	1.080.103,6
Закарпатська	1.099.705.1
Івано-Франківська	481.5[illegible]
Київська	471.65[illegible]
Кіровоградська	1.082.500,2
Луганська	282.816,4
Львівська	940.304,2
Миколаївська	358.756,8
Одеська	402.544,2
Рівненська	799.445,8
Сумська	699.285,4
Тернопільська	960.652,5
Харківська	340.620,2
Херсонська	787.729,6
Хмельницька	716.747,8
Черкаська	753.35[illegible]1
Чернівецька	722.2[illegible]
Чернігівська	494.69[illegible],3
м.Севастополь	337.998,3

Стаття 6. Затвердити суму коштів у розмірі 4.019.107,6 млн. крб., які передаються з бюджетів Рад народних депутатів до Державного бюджету України, в тому числі:

	(млн.крб.)
Дніпропетровська область	109.042
Донецька область	1.472.186,3
Запорізька область	983.808,9
Полтавська область	758.8[illegible]
м.Київ	695.18[illegible]

Стаття 7. Установити, що додаткові витрати відповідно до рішень, що приймаються Верховною Радою Республіки Крим, обласними, Київською і Севастопольською міськими та місцевими Радами народних депутатів усіх інших рівнів, можуть здійснюватись тільки за умови вишукання ними додаткових фінансових ресурсів відповідних регіонів

Стаття 8. Включити до складу Державного бюджету України бюджет Пенсійного фонду України. Кабінету Міністрів України затвердити Положення про Пенсійний фонд та джерела його утримання.

Стаття 9. Установити, що у 1994 році до складу доходів Державного бюджету України зара[illegible]ється:

а) виручка від реалізації товарів та інших предметів, конфіскованих митними органами, а також суми, одержані від реалізації товарів та інших предметів, що зберігались під митним контролем, власник яких не знайшовся в установлений нормативними актами термін.

Одержані кошти спрямовуються на утримання та розвиток митної служби

Конфіскована іноземна валюта зараховується на валютний рахунок Міністерства фінансів України;

б) доходи, одержані Міністерством зовнішніх економічних зв'язків від аукціонного продажу квот на експорт товарів, після покриття витрат, пов'язаних з проведенням аукціону;

в) кошти, що надходять на рахунки Міністерства зовнішніх економічних зв'язків у іноземній валюті за реєстрацію представництв іноземних суб'єктів господарської діяльності та у національній валюті за видачу експортних та імпортних ліцензій;

г) консульські збори, що отримуються в іноземній валюті, з наступним спрямуванням їх на розвиток системи Міністерства закордонних справ у сумах, передбачених у плані надходжень та платежів України у вільно конвертованій валюті на 1994 рік.

Стаття 10. Установити, що в 1994 році 80 відсотків надходження коштів від приватизації майна державних підприємств спрямовується до бюджету, з яких:

— 30 відсотків зараховується до Державного бюджету на фінансування витрат Пенсійного фонду на виплату пенсій;

— 50 відсотків надходження коштів від приватизації майна підприємств загальнодержавної власності спрямовується до Державного бюджету на фінансування структурної перебудови економіки;

— 50 відсотків коштів від приватизації майна підприємств комунальної власності зараховується до місцевих бюджетів на соціально-економічний розвиток регіонів.

Стаття 11. Залучити у 1994 році до Державного бюджету України для фінансування структурної перебудови базових галузей народного господарства 25 відсотків амортизаційних відрахувань державних підприємств і організацій усіх видів діяльності, включаючи орендні підприємства, засновані на дер-

жавній формі власності, крім сільськогосподарських підприємств і організацій та підприємств Державного комітету України по геології та використанню надр.

Стаття 12. Установити, що в 1994 році розмежування частини загальнодержавних податків, зборів та інших обов'язкових платежів між обласним бюджетом та бюджетами міст обласного підпорядкування визначається відповідно до пункту 2 статті 12 Закону України «Про бюджетну систему Української РСР».

Стаття 13. Кабінету Міністрів України здійснювати фінансування видатків в межах фактичних надходжень до Державного бюджету України.

Стаття 14. Призупинити на 1994 рік дію законодавчих актів України та нормативних актів Президента України і Кабінету Міністрів України в частині надання за рахунок бюджету кредитів та пільг по банківських кредитах, за винятком обслуговування раніше наданих кредитів.

Стаття 15. Установити, що в тих випадках, коли суб'єкти законодавчої ініціативи та інші суб'єкти права вносять до Верховної Ради України і Кабінету Міністрів України пропозиції про надання пільг по оподаткуванню підприємств, організацій або виділення додаткових асигнувань з бюджету, вони повинні одночасно подавати пропозиції, спрямовані на відповідне поповнення доходів, або скорочення видатків державного бюджету.

Стаття 16. Установити, що установи банків у першочерговому порядку після проведення розрахунків за енергоносії і виплати заробітної плати виконують доручення підприємств, установ і організацій на внески до бюджету сум податків, зборів, інших обов'язкових платежів та внесків до державних цільових фондів, а також розпорядження державних податкових інспекцій про безспірне стягнення не внесених в строк платежів та сум фінансових санкцій по них.

Стаття 17. Починаючи з 1994 року відстрочку і розстрочку податків і платежів до бюджету відповідно до статті 9 Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 8—93 «Про стягнення не внесених у строк податків і неподаткових платежів» надавати платникам на умовах податкового кредиту. За користування податковим кредитом платники сплачують до відповідного бюджету плату у розмірі 0,5 облікової ставки Національного банку України, яка застосовується на день одержання платником сум кредиту.

Стаття 18. Внески підприємств і господарських організацій до Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення провадяться у порядку та розмірах, установлених на 1992 рік.

Підприємства (об'єднання) і організації Українського товариства сліпих і Українського товариства глухих, де інваліди становлять більш як 50 відсотків загальної чисельності працюючих в основному виробництві, звільняються у 1994 році від сплати внесків до Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення.

Фінансування витрат, пов'язаних з ліквідацією наслідків аварії на Чорнобильській АЕС, здійснюється в межах надходжень до Фонду для здійснення заходів щодо ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи та соціального захисту населення.

Стаття 19. Обов'язкові внески підприємств і господарських організацій до Фонду сприяння зайнятості населення провадяться у порядку і розмірах, установлених у 1992 році. Відрахування до цього Фонду з місцевих бюджетів здійснюються за розмірами, що визначаються самостійно відповідними Радами народних депутатів.

Стаття 20. Збільшити ставки земельного податку, встановлені Законом України «Про плату за землю», у 5 разів з урахуванням їх збільшення у 1993 році.

Стаття 21. Встановити ставку податку з юридичних осіб — власників транспортних засобів іноземного виробництва, придбаних за вільно конвертовану валюту, у розмірі 2,4 мінімальної заробітної плати з кожної кінської сили потужності двигуна або в розмірі 3,5 мінімальної заробітної плати з кожного кіловата потужності двигуна.

Від сплати податку звільняються підприємства автомобільного транспорту загального користування та інші підприємства, транспортні засоби яких зайняті на перевезенні пасажирів, підприємства, які володіють автомобілями спеціального призначення, технологічними транспортними засобами.

Одержані кошти спрямовуються на фінансування соціальних потреб малозабезпечених верств населення.

Стаття 22. Встановити збір за письмові звернення юридичних і фізичних осіб до органів законодавчої і виконавчої влади в розмірі: 5 мінімальних заробітних плат за сторінку (телеграму) — для юридичних осіб і 0,5 — для фізичних осіб. Установити, що збір не справляється із звернення громадян з питань призначення і виплати державних пенсій і допомог та звернення багатодітних сімей і малозабезпечених громадян.

Кабінету Міністрів України ввести збір після розробки механізму його сплати.

Стаття 23. Установити, що пільги по прибутковому податку учасникам бойових дій, інвалідам війни, особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною та особам, на яких поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» надаються в межах п'ятнадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів за кожний повний місяць.

Стаття 24. Надати право податковим органам за наслідками документальних перевірок безпосередньо застосовувати до резидентів, які порушують терміни, передбачені статтями 1 і 2 Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 17—93 «Про здійснення розрахунків в іноземній валюті», стягнення пені за кожний день прострочення у розмірі 1,0 відсотка від суми неодержаної валютної виручки в іноземній валюті, перерахованої за поточним (обмінним) курсом Національного банку України на день нарахування пені.

Стаття 25. У разі заниження платниками сум податку або іншого обов'язкового платежу до бюджету виявлених податковими органами в ході перевірок з них стягуються суми донарахованих платежів і штрафних санкцій у розмірах, передбачених чинним законодавством України, збільшених на суму, виходячи з облікової ставки Національного банку України, що застосовується на день стягнення, за весь період ненадходження податку і сум санкцій до бюджету.

Стаття 26. Установити, що в 1994 році нарахування податку на доходи суб'єктів підприємницької діяльності провадиться в порядку, передбаченому Законом України від 21 лютого 1992 року «Про оподаткування доходів підприємств і організацій».

Стаття 27. Внести до Закону України «Про оподаткування доходів підприємств і організацій» такі зміни:

I. У пункті 1 статті 4 слова і цифри «за ставкою 18 процентів» замінити словами і цифрами «за ставкою 22 проценти».

II. Статтю 5 викласти в такій редакції:

«Стаття 5. Пільги щодо податку

1. Звільняються від сплати податку:

а) підприємства громадських організацій інвалідів, де інваліди становлять більш як 50 відсотків загальної чисельності працюючих в основному виробництві.

Оподатковуваний доход інших підприємств, які використовують працю інвалідів, зменшується на суму заробітної плати, сплаченої своїм працівникам-інвалідам;

б) підприємства — з доходу, одержаного від виробництва сільськогосподарської продукції за винятком продукції квітково-декоративного рослинництва та звіроводства;

в) заклади освіти, культури і спорту, діяльність яких частково фінансується з Державного бюджету;

г) доходи у вигляді процентів по кредитах, наданих іноземними юридичними особами Уряду України, Національному банку України, а також дивіденди (проценти), одержані від державних облігацій, та інших державних цінних паперів.

2. Оподатковуваний доход, обчислений відповідно до статті 3 цього Закону, зменшується на:

а) суму доходу, одержаного підприємствами від реалізації виготовлених ними протезно-ортопедичних виробів і спеціальних технічних пристосувань для інвалідів, тифло- технічних засобів, друкування і озвучування книг, журналів, підручників та іншої літератури для інвалідів по зору, а також виготовленого нестандартного обладнання, технологічної оснастки для навчально-виробничих підприємств товариства інвалідів;

б) суму доходу, одержаного від реалізації продукції, виготовленої лікувально-трудовими майстернями, підсобними підприємствами при психіатричних лікарнях і протитуберкульозних закладах, будинках-інтернатах для престарілих та інвалідів, виховно-трудовими колоніями для неповнолітніх, лікувально-трудовими профілакторіями;

в) суму в розмірі 35 відсотків доходу підприємств пенітенціарних закладів;

г) суму доходу, перерахованого будинкам-інтернатам для престарілих та інвалідів, школам-інтернатам, а також підприємствам, установам, організаціям культури, народної освіти, охорони здоров'я, соціального забезпечення, фізкультури і спорту, фізкультурно-спортивним товариствам і дитячим громадським організаціям, але не більше 2 процентів оподатковуваного доходу, який визначається відповідно до пункту 1 статті 3 цього Закону.

3. Іноземний учасник спільного підприємства, включаючи банки і страхові організації, створеного на території України з участю іноземних інвесторів, який відповідно до міжнародної угоди України має право на повне або часткове звільнення від оподатковування доходу, що належить йому в порядку розподілу доходу, подає заяву про зниження або скасування податку в порядку, встановленому Міністерством фінансів України. У разі подання заяви після переказування доходу за кордон вона повинна бути подана протягом року від дня переказування. Заяви, подані після закінчення року, до розгляду не приймаються.

4. Іноземна юридична особа, яка має відповідно до міжнародної угоди України право на повне або часткове звільнення від податку з доходів із джерел в Україні, не пов'язаних із діяльністю в Україні, реалізує це право в порядку, передбаченому в пункті 3 цієї статті.

5. Склад пільг щодо оподаткування і розміри ставок податку можуть уточнюватися Верховною Радою України при затвердженні бюджету на наступний рік за поданням Кабінету Міністрів України.

Місцеві Ради народних депутатів можуть надавати додаткові пільги щодо податку на доходи, які зараховуються до місцевих бюджетів.

Порядок сплати, ставки податку і пільги щодо оподаткування доходів підприємств і організацій не можуть змінюватися іншими законодавчими актами, крім випадків, передбачених зазначеним Законом».

III. У статті 7:

пункт 2 викласти в такій редакції:

«2. Платники податку на доходи, крім іноземних юридичних осіб, протягом кварталу самостійно провадять авансові внески податку до бюджету у розмірах, передбачених прогнозними розрахунками фінансових результатів господарської діяльності на рік, але не менше розміру фактично нарахованого податку за попередній квартал. До платників податку, які допустили заниження авансових платежів, податковими органами застосовуються фінансові санкції у вигляді штрафу в розмірі суми заниженого платежу по кожному терміну сплати.

Авансові внески податку до бюджету провадяться не пізніше 15 і 28 числа кожного місяця в розмірі 1/6 частини квартальної розрахункової суми.

За клопотанням платника, що сплачує незначну суму податку, податковий орган за місцезнаходженням платника може встановити строк сплати в бюджет 20 числа кожного місяця в розмірі 1/3 квартальної розрахункової суми податку.

Платник із сезонним циклом виробничого процесу визначає суму авансових внесків протягом року за прогнозними розрахунками фінансових результатів господарської діяльності.

Розмір авансових внесків визначається та повідомляється платником податковим інспекціям до настання першого терміну платежу в кварталі.

Після закінчення першого кварталу, півріччя, 9 місяців і року платник обчислює за наростаючим підсумком з початку року суму податку, виходячи з фактично одержаного ним доходу, який підлягає оподаткуванню»;

Пункт 3 виключити.

У зв'язку з цим пункти 4, 5, 6, 7 вважати відповідно пунктами 3, 4, 5, 6.

IV. Частину першу статті 12 викласти в такій редакції:

«Доходи від банківської і страхової діяльності, обчислені відповідно до статей 10 і 11 цього Закону, оподатковуються за ставкою 55 відсотків, крім доходу у межах 10 відсотків, які спрямовані на створення матеріально-технічної бази по впровадженню електронних платежів».

V. Статтю 13 виключити.

Стаття 28. Установити, що у 1994 році:

а) податок на добавлену вартість включається в ціну (тариф) товарів (робіт, послуг), включаючи імпортні, за ставкою у розмірі 28 відсотків до оподатковуваного обороту, який не включає податок на добавлену вартість;

б) від податку на добавлену вартість звільняється експорт за межі митних кордонів України товарів (робіт, послуг) та запроваджується справляння митними органами України податку на добавлену вартість з імпортних товарів (включаючи ті, що реекспортуються) за ставкою 28 відсотків та акцизного збору за діючими ставками одночасно із справлянням митних зборів та мита. Об'єктом оподаткування є митна вартість імпортних товарів з урахуванням фактично оплачених сум митних зборів та мита (а по підакцизних товарах — з урахуванням і сум акцизного збору), ввезених для власних та виробничих потреб, для реалізації у вільному обігу, а також реекспортованих товарів (продукції), імпортованих тимчасово та на правах комісії. При подальшому продажу імпортних товарів об'єктом оподаткування є різниця між цінами їх реалізації та митною вартістю із врахуванням сум митних зборів, мита, податку на добавлену вартість і акцизного збору;

в) не обкладається податком на добавлену вартість майно державних підприємств, що приватизуються;

г) від податку на добавлену вартість звільняються:

— підприємства (об'єднання) і організації Українського товариства сліпих і Українського товариства глухих на товари та послуги, що реалізуються ними;

— послуги аптечних закладів щодо реалізації медикаментів і виробів медичного призначення;

— роботи лісогосподарських підприємств по створенню, охороні та захисту лісу;

д) ставка податку на добавлену вартість зменшується на 50 відсотків з послуг по доставці газет і журналів.

Визнати такими, що втратили чинність:

абзац другий пункту 2 статті 7 Декрету Кабінету Міністрів України від 26 грудня 1992 року № 14—92 «Про податок на добавлену вартість» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 10, ст. 78. № 26, ст. 281);

Декрет Кабінету Міністрів України від 9 грудня 1992 року № 6—92 «Про оподаткування бартерних (товарообмінних) операцій в галузі зовнішньоекономічної діяльності» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 5, ст.33. № 49, ст. 458);

абзац перший пункту 1 Декрету Кабінету Міністрів України від 19 лютого 1993 року № 18—93 «Про забезпечення сільського господарства імпортною продукцією для проведення весняних польових робіт» в частині звільнення від оподаткування податком на добавлену вартість бартерних операцій (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 17, ст.187).

Президент України Л. КРАВЧУК

м. Київ

1 лютого 1994 року

На жаль, переважна більшість населення нашої країни не має жодного уявлення про те, що робити зі своїми приватизаційними майновими сертифікатами. Навіть ті, хто в цьому плані стоїть на активних позиціях, і то губляться. Сьогодні питання, як реалізувати надану законом можливість стати власником частки державного майна, постало гостро, як ніколи. Аякже: минуло два роки з часу офіційно оголошеного роздержавлення, а зроблено, як кіт наплакав.

Певний досвід у розв'язанні цієї проблеми має відома в Україні київська інвестиційна компанія KINTO. Пропонуємо вашій увазі інтерв'ю з президентом компанії, кандидатом економічних наук Сергієм ОКСАНИЧЕМ.

С. Оксанич:

«Швидких перемог не сподіваймося. Віддача буде у майбутньому»

— Загалом є два шляхи реалізації майнових сертифікатів: або самому знайти підприємство, що роздержавлюється і придбати його акції, або зробити це через фінансових посередників — інвестиційні фонди і компанії. До речі, другий шлях надійніший, бо фінансовий посередник може вкладати сертифікати у підприємства різних галузей, і за банкрутства одного з них унеможливить банкрутство окремих інвесторів — людей, які довірили свої сертифікати посереднику, а всі разом підприємства, куди інвестиційна компанія розмістить кошти населення, не збанкрутують. Проте, другий шлях поки що для наших громадян перекрито законодавчим шлагбаумом. Восьмий місяць у президентських структурах народжується Указ про інвестиційні фонди і інвестиційні компанії та про надання їм права роботи з майновими сертифікатами. Ходять чутки, що KINTO обійшла цей бар'єр і вже зараз працює з приватизаційними сертифіками.

— Так, ми вже маємо певний досвід роботи з майновими приватизаційними сертифікатами. Ліцензія № 2 Фонду держмайна дозволяє KINTO-траст (як посередникам) вести представницьку діяльність з приватизаційними паперами. Ми використали маленьке вушко, яке є в чинному законодавстві, і прослизнули через нього. (Фонд держмайна видав лише п'ять ліцензій на представницьку діяльність з приватизаційними цінними паперами. Ними володіють дві київські фірми і по одній з Дніпропетровська, Вінниці і Львова. Тож дуже обережно треба ставитися до пропозицій чисельних фірм, які у своїй рекламі закликають громадян переказувати на їхній рахунок майнові сертифікати — Л.Б.).

Треба зрештою щось робити, а не тупцювати на місці. За чинного законодавства, якщо, не приведи Господи, власник українського «ваучера» помре, то його майновий приватизаційний сертифікат пропадає. Тож людям похилого віку треба якнайшвидше реалізувати своє право на власність. Як тільки вони переразовують свою приватизаційну долю на рахунок підприємства чи фінансового посередника, то одразу отримують право розпоряджатися нею як майном — передавати у спадок, дарувати тощо.

— Сергію Михайловичу, розкрийте механізм співпраці з населенням. Ось, приміром, я захочу реалізувати свій сертифікат через KINTO...

— Ви приходите до нас у компанію. Далі, увівши дані про вас у наш банк даних — електронний депозитарій, ми укладаємо з вами договір-доручення. Сплативши реєстраційний збір — 50 тис. крб. (для пенсіонерів і дітей до 16 років знижка 50 відсотків) і отримавши приватизаційне платіжне доручення, ви йдете до відділення Ощадбанку, де є ваш рахунок, і переказуєте кошти на рахунок KINTO-траст. Причому, ми одразу укладаємо угоду на розміщення сертифікату в один із інвестиційних фондів, які ми створюємо.

Біда в тім, що навіть зараз, до масової приватизації на оформлення переказу у відділеннях Ощадбанку люди витрачають інколи по 2—3 години. А що ж буде далі? Скоріше за все життя змусить зробити кроки назад і спрощувати цю систему, або йти російським шляхом і видавати готівкові ваучери, чи різко збільшувати пропускну можливість Ощадбанку.

— Цілком природно, що я хотів би знати, куди ви збираєтеся вкладати мої кошти й кошти інших громадян.

— Це запитують усі. Але не можна відповісти однозначно. Ми матимемо фонди як із галузевою спеціалізацією, так і різногалузеві. Куди вкладати кошти, вирішуватимемо під час аукціону чи конкурсу. Це також залежатиме від вартості акцій підприємства: чи за номіналом їх продаватимуть чи по 10, 50 номіналів. А може варто вкласти кошти у менш привабливе підприємство. Щоб, зробивши інвестиції на його оздоровлення, санацію чи й перепрофілювання, мати непоганий зиск. Сама приватизація — тільки перший крок до змін в економіці, до важкої складної роботи, до реструкції управління підприємством. KINTO шукатиме такі об'єкти, щоб виграти у ціні, мати пакет акцій, який дозволить впливати на управління підприємством в інтересах своїх клієнтів.

— До речі, як ви ставитеся до колективної власності? Зараз, скажімо, багато орендних колективів стоять перед вибором: або акціонуватися, або стати колективним підприємством. Одне слово — плюси і мінуси підприємства з колективною формою власності.

— Досвід показав, що це ті ж колгоспи з усіма плюсами і мінусами. Тут постає філософське питання про баланс між трудом і капіталом. У робітників є природне бажання одержувати багато грошей вже завтра. Особливо тепер, коли дуже важко живеться, обставини підштовхують трудовий колектив сьогодні брати все, що можна. Про перспективу мало хто думає. Існує ймовірність «проїдання» підприємства.

А об'єднавши малі кошти населення, інвестиційні фонди можуть тримати у своїх руках контрольний пакет акцій. Коли фонд володітиме 10 відсотками акцій, то зможе впливати на курс підприємства.

За умов державної власності менеджери підприємства по суті безконтрольні, а коли завод стає власністю кількох тисяч акціонерів, то керівництво підприємства взагалі безконтрольне.

А якщо, скажімо, три інвестиційні фонди заволодіють 30 відсотками акцій, то вони триматимуть кермо підприємства у своїх руках. У цивілізованих країнах власник 2—3 відсотків акцій великої корпорації вже впливає на політику підприємства. Без інвестиційних фондів, без можливості акумулювати кошти громадян, а відтак контролювати і впливати на роботу підприємств, приватизація в повному своєму значенні не піде.

— Але для цього фонд має бути потужним. Он у Росії спочатку було близько 700 чекових інвестиційних фондів, а з часом їх залишилося не більш як 2—3 десятки. У нас фондів зараз теж виникне кілька сотень, але виживуть з них тільки найбільші.

— За нашими обрахунками, фонду, щоб вижити, треба зібрати принаймні півмільйона «ваучерів», тобто зосередити в собі кошти одного відсотка населення. Це під силу тільки загальнонаціональним фондам, або регіональним, які охоплюють кілька областей. На жаль, Указ Президента України про подвійне підпорядкування обласних фондів держмайна завдасть сильної шкоди. Буде розвиватися регіональне місництво. Будуть спроби здійснювати приватизацію у рамках області. Це нереально, бо економічний потенціал країни дуже нерівномірний. Люди мають зрозуміти, що держпідприємства, які приватизуються, скоро дивідендів не даватимуть. Бо більшість з них потребує серйозної санації, перепрофілювання тощо. Я розумію, як важко це осмислити, адже люди перебувають під магією 1000, 2000... 9000 відсотків річних, які їм обіцяють банки, інвестиційні та страхові компанії тощо. Зараз 90 відсотків цінних паперів, які є в обігу, — акції саме згаданих фірм. А капітал, який акумульований у нерухомість, це зовсім інший, багато надійніший капітал. Скажу, що навіть у проекті Указу Президента інвестиційним компаніям і фондам заборонено обіцяти якісь дивіденди. Швидких перемог тут не буває. Попереду тут тяжка тривала робота, яка вимагає великих затрат, а віддача буде тільки у майбутньому.

— Скоро закінчується термін реалізації приватизаційних майнових сертифікатів. Як бути?

— Гадаю його продовжать. Адже широка приватизація фактично тільки починається.

— А чому все ж таки з нею так довго барилися?

— Не було політичної волі нашого керівництва. Гадаю також, що для багатьох це було вигідно, бо був потрібен час, щоб розкрасти державну власність. А тепер, коли у декого кишені набиті, то приватизації дадуть «зелене світло». Хто міг і хотів украсти, уже зробив це, і далі процес піде. Ці люди вже розв'язали свої тактичні питання, а як вони спрацюють у стратегічному плані, розсудить час. Він все поставить на свої місця.

Вів розмову
Леонід БРОВЧЕНКО.

О. Пасхавер:

«Обвальна» приватизація може й нас привалити»

Відбулося чергове засідання прес-клубу ринкових реформ, в якому взяли участь експерти Центру ринкових реформ О.Пасхавер, Л.Верховода та Т.Воронкова. На думку О.Пасхавера (він в основному аналізував макрорівень приватизаційних процесів), приватизація в Україні може бути успішною лише за умови гальмування інфляції. Адже як можна продавати товар, не знаючи його реальної вартості? Хоча, з другого боку, метою приватизації не може бути намагання поправити бюджет. Головне її завдання — знайти ефективного власника і, можливо, віддати йому те чи інше підприємство за символічну ціну. Однак сьогодні ми спостерігаємо небезпечний «бюджетний» ухил у приватизації. Ще одна небезпека криється в тому, що дуже повільно йде мала приватизація (її гальмує місцева влада), а приватизація великих та середніх проходить без реструктуризації. Крім того, О.Пасхавер наголосив, що мляві темпи приватизації — це логічний наслідок того, що так само мляво створюється ринкове середовище в Україні. Вже сьогодні варто подумати над тим, як почуватиметься приватизоване підприємство у неринковому середовищі. Тож можна зробити висновок, що за цих умов прискорення темпів приватизації призведе до негативних результатів. Тому, на думку О.Пасхавера, не можна приватизувати все і негайно. Бо оскільки у більшості випадків на підприємства чекає післяприватизаційний спад, то «обвальна» приватизація може призвести до значного погіршення макроекономічних показників.

Л.Верховода проаналізувала Державну програму приватизації на 1994 рік. На її думку, позитивне у програмі те, що вперше закладено ідею, яка передбачає (під час приватизації великих та середніх підприємств) пошук стратегічного інвестора, у програму також закладені деякі компенсаційні елементи. Приміром, якщо трудовий колектив не зміг приватизувати власне підприємство, то за програмою йому належить компенсація, а це певною мірою знімає протистояння. Щодо невдалих моментів програми, то Л.Верховода вважає її нереальною за темпами. А крім того, у нас немає механізмів, які змусили б капітал рухатися самостійно. Скажімо, в Росії таким механізмом є ваучер та інвестиційні фонди, і там свої ваучери реалізувало близько 60 відсотків населення. У нас цей показник сягає лише одного відсотка. Однак, безумовно, програма, на її думку, є значним кроком уперед.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Запитання — відповідь

Варто ознайомитися

Які пільги передбачено при аукціонному продажу комунального майна для членів трудових колективів підприємств, що приватизуються?

Згідно з Законом України «Про приватизацію майна державних підприємств», товариство покупців, створене працівниками підприємства, майно якого приватизується, має право на розстрочку платежу на строк не більш як три роки, з початковим внеском не менш як 30 відсотків ціни, за якою майно підприємства було придбане на аукціоні, за конкурсом. Товариству покупців, яке стало власником свого підприємства унаслідок купівлі його на аукціоні, за його згодою відповідний державний орган приватизації безплатно передає об'єкти соціально-побутового призначення, що їх було створено за рахунок коштів фонду соціального розвитку зазначеного підприємства, із зменшенням ціни, за якою було придбано це майно, на суму початкової ціни зазначеного майна.

Рішенням місцевої Ради народних депутатів для працівників підприємств, що перебувають у комунальній власності і визначені для приватизації, можуть бути встановлені додаткові пільги, що не суперечать суті й цілям законодавства України про приватизацію.

Як визначається початкова (аукціонна) ціна об'єктів «малої приватизації»?

Згідно з Законом України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)», початкову ціну об'єкта малої приватизації на аукціоні (за конкурсом) визначають як суму відновної вартості наявних основних коштів та вартості оборотних коштів, з урахуванням дебіторської та кредиторської заборгованості.

Фонд державного майна України, місцеві Ради народних депутатів мають право визначати об'єкти малої приватизації, для яких початкова ціна для продажу на аукціоні має бути встановлена з урахуванням відновної вартості та потенційної прибутковості підприємства або ринкових цін його майна на основі експертної оцінки.

Чи допускається продаж підприємства, якщо реальна ціна об'єкта вища за ціну для продажу на аукціоні?

Закон України «Про приватизацію невеликих державних підприємств (малу приватизацію)» визначає, що продаж об'єктів малої приватизації на аукціоні полягає в безпосередній передачі права власності покупцеві, який під час торгів запропонував найвищу ціну. Тим самим встановлюється, що ціна підприємства визначається під час торгів.

Якщо на аукціоні протягом трьох хвилин після оголошення початкової ціни не з'являються покупці, згідні придбати об'єкт приватизації, початкова ціна його може бути знижена, але не більш як на 30 відсотків. Якщо і після зниження ціни об'єкт не вдається продати, торги припиняють, і об'єкт знімають з аукціону. Інших випадків визнання аукціону за таким, що не відбувся, чинне законодавство України не передбачає. Припускається, що реальна ринкова ціна об'єкта приватизації складається саме на аукціоні.

(Далі буде.
Початок в «ГУ» за 9.02.1994 р.)

ВИРУШАЛИ В ПОХІД ПАРТИЗАНИ

Активно готуються відзначити півстолітній ювілей визволення України від німецько-фашистських окупантів ветерани українського партизанського руху. Про це розповідає у бесіді з кореспондентом «Голосу України» голова Комісії у справах колишніх партизанів Великої Вітчизняної війни 1941—1945 років при Президії Верховної Ради України П.МУСІЄНКО.

— Петре Кириловичу, розкажіть, будьласка, про партизанський рух в Україні періоду війни...

— Якщо коротко, то його можна охарактеризувати так: це був другий фронт у боротьбі з окупантами. Міркуйте самі: як тільки на землю України вдерлися фашистські орди, відразу ж розпочався всенародний опір ворогові. Збройну боротьбу з окупантами очолив Український штаб партизанського руху, який об'єднував 60 партизанських з'єднань, 1993 загони і розвідувально-диверсійні групи, — разом більше 500 тисяч партизанів. Крім того, допомогу народним месникам щодо забезпечення зброєю, продуктами харчування, одягом, ведення розвідки, надання явочних квартир тощо подавали 1 мільйон 400 тисяч патріотів — громадян України.

Бойові дії партизани спрямовували на дезорганізацію тилу окупантів, підрив комунікацій, знищення ворожих гарнізонів. Про все це, готуючись до 50-річчя визволення України, розповідають нині молодому поколінню нашого народу ветерани партизанського руху. Зокрема, про славнозвісні бойові операції партизанських з'єднань двічі Героїв Радянського Союзу С.Ковпака, О.Федорова, багатьох інших.

Офіційна статистика засвідчує: народні месники України в роки війни знищили близько 500 тисяч гітлерівців, розгромили 467 ворожих гарнізонів, комендатур, штабів, пустили під укіс 5019 ешелонів з живою силою і бойовою технікою, підбили або захопили 1566 танків і бронемашин, 790 гармат, 13535 автомашин, 211 літаків.

Люди з чистою совістю — так влучно називав партизанів України один з їх уславлених командирів, а згодом письменник П.Вершигора.

— Чим займається сьогодні очолювана Вами Комісія? Які її завдання сьогодні?

Комісія, по суті, виконує функції республіканського військового комісаріату з обслуговування партизанів і підпільників. Розглядаємо заяви громадян, видаємо партизанські квитки і довідки, займаємося питаннями подального вивчення підпільного та партизанського руху в роки війни, соціального захисту ветеранів, увічнення пам'яті полеглих.

— Як часто звертаються люди до Комісії і з яких питань?

— Звертаються майже щодня. Торік на особистому прийомі побували 488 колишніх партизанів і підпільників та членів їхніх сімей, а 857 громадян надіслали листи-запити з різних життєвих проблем. Тут і прохання видати партизанські документи, і визнати учасниками підпілля, і допомогти матеріально...

До речі, наша комісія, піклуючись про інтереси колишніх народних месників, разом з іншими організаціями брала активну участь у підготовці й остаточному доопрацюванні проекту Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». Як відомо, цим Законом партизанів та підпільників віднесено до учасників бойових дій. Тепер до Комісії надходять заяви від членів сімей загиблих або померлих партизанів і підпільників з проханням видати довідки на право користування пільгами, передбаченими новим Законом.

— У листах до редакції наші читачі запитують, які документи необхідно подати Комісії, щоб одержати партизанський квиток?

— Крім заяви, в якій має бути сказано про конкретну участь і час перебування у партизанському загоні чи підпільній організації, а також автобіографії, потрібна архівна довідка про перебування в цих формуваннях або два-три підтвердження партизанів чи підпільників, котрі спільно з заявником перебували в партизанському загоні чи діяли в підпіллі. Підтвердження обов'язково слід засвідчити в нотаріуса або у місцевих органах влади. До названих документів додати два фото розміром 2 х 3 сантиметри.

— Читачі «Голосу України» пишуть і про те, що декотрі прагнуть «примазатися» до партизанів, щоб одержувати пільги... Чи відомо це Комісії?

— Підкреслюю: переважна більшість звернень громадян обгрунтована. Звертаються колишні партизани і підпільники, які з різних причин своєчасно не подбали про одержання партизанських документів, але мають на це підстави. Ось і нещодавно, наприклад, звернулася до нас Сміян Віра Федорівна з села Білогородки Київської області, подала документи, які засвідчують, що вона у 1941—1943 роках була зв'язковою з Бишевським і Фастівським партизанськими загонами, утримувала конспіративну квартиру. А Іван Кирилович Мальцев з Харкова лише недавно подав документи про свою участь у 1942—1945 роках у лавах національно-визвольного руху в Греції. Обом їм Комісія видала партизанські квитки.

Але від деяких громадян дійсно надходять документи, які викликають сумніви щодо їхньої участі в партизанській боротьбі. У таких випадках Комісія з допомогою місцевих органів влади здійснює ретельну перевірку і, буває, приймає рішення про відмову у наданні партизанського квитка.

— У роки війни в партизанському русі в Україні брали участь іноземні громадяни. В той же час багато і українців боролися проти фашизму за межами нашої країни. Декотрих з них, як наприклад, Василя Порика, вважали героями, декотрих — за зрадників Батьківщини... Яка сьогодні доля цих людей?

— Так, у партизанському русі в Україні брали участь понад 16 тисяч іноземних громадян — переважно з Польщі, Чехословаччини, Югославії... Були також французи, греки, румуни, австрійці, антифашисти з Німеччини, Італії та інших країн. Багато з них і досі підтримують дружні зв'язки з бойовими побратимами з України. Наша Комісія сприяє їм в цьому. Багато й громадян України брали участь у Русі опору у Франції, Італії, Югославії, Польщі, Чехословаччині та інших країнах Європи. На жаль, цих людей довгий час не визнавали учасниками війни, а декотрих з них було навіть репресовано. На подання нашої Комісії Президія Верховної Ради України прийняла гуманну постанову, якою передбачено, що громадяни України, котрі брали участь у Європейському Русі опору, є учасниками підпільно-партизанської боротьби проти фашизму. На цій підставі Комісія видає їм партизанські квитки і вони користуються тепер усіма правами, передбаченими Законом про статус ветеранів війни.

— З якими труднощами стикається Комісія під час оформлення партизанських документів?

— Їх багато. Скажімо, щоб розв'язати питання про визнання людини учасником підпільно-партизанської боротьби, необхідно розшукувати архівні документи у різних відомствах і навіть різних республіках колишнього СРСР. А уявіть собі, як одержати колишньому партизанові чи підпільникові довідку про поранення, щоб оформити інвалідність, якщо в більшості партизанських загонів не було не тільки шпиталів, а й маленької медчастини. Та навіть і там, де вони були, хіба хтось вів архіви? До того ж, і понині багато районних комісій ЛТЕК, маючи розпорядження Міністерства охорони здоров'я України від 30 березня 1993 року № 16—01/94 про спрощення у розв'язанні питань визнання інвалідами війни колишніх партизанів і підпільників, продовжують вимагати від них зайві документи.

Є чимало й інших клопотів.

— І все ж, з яким настроєм зустрічають партизани-ветерани 50-річчя визволення України?

— З таким, як і увесь наш український народ. Попри нинішні негаразди в Україні, подвиг солдата й партизана живе в пам'яті народній. Мільйони жертв, зруйновані міста і спалені села, неймовірні людські трагедії — хіба це можна забути? В окремих виданнях тепер з'являються публікації, в яких стверджують, ніби жорстокі акції окупантів проти мирного населення України базуються не на звірячій ідеології фашизму, а провоковані діями партизанів. Такі звинувачення на адресу народних месників блюзнірські, вони лунають лише з вуст колишніх прислужників окупантів, а також тих, хто на віру сприймає їхні байки. Адже доведено документами Нюрнберзького процесу і визнано всім прогресивним людством, що злодіяння і звірства гітлерівців проти інших народів — то результат їхньої людиноненависницької ідеології.

У ці дні, відзначаючи 50-річчя визволення міст і сіл України від німецько-фашистських загарбників, ветерани-партизани і підпільники проводять пам'ятні зустрічі з населенням в районах бойових дій. Вони вже відбулися, зокрема, у Путивлі на Сумщині, в Овручі на Житомирщині. Спільно з Радою військово-наукових товариств та Радою організацій ветеранів війни члени нашої Комісії беруть участь в науково- практичних конференціях, різноманітних благодійних акціях. Головну ж мету своєї діяльності вбачаємо в турботі про ветеранів партизанського руху та їхні сім'ї. Щоб ніхто не був забутий і ніщо не забуто.

Бесіду вів Володимир ЧЕРКАС.

На фото: партизан-кулеметник Петро Мусієнко в роки війни.
Фото: Якова ДАВИДЗОНА.

З пошти

ЗЛОЧИННІСТЬ: ЯК З НЕЮ БОРОТИСЯ

Думки та пропозиції наших читачів

А людей роздягають...

Безкарність штовхає, здебільшого молодь, до легкої наживи. Мовляв, навіщо гнути спину на виробництві, коли матимеш те ж саме або навіть більше, поцупивши? Обібрали державу до нитки. А людей роздягають на вулицях серед білого дня. І ніде шукати захисту. Правоохоронні органи сахаються від потерпілих, мов чорт від ладану.

Микола ПРИЙМАЧЕНКО.

Черкаси.

Хіба це велика таємниця?

Багато чув про порушення кримінальних справ проти злодіїв, котрі розкрадали державу, знущалися з людей. Дивує, що інформації про результати розслідувань, про те, як же покарано тих негідників, ніде не можна знайти. Невже це така велика таємниця?

В.ВАСИЛЬЄВ, пенсіонер.

Василівка
Каховського району
Херсонської області.

Воюють з вітряками

Чомусь наші правоохоронні органи не виводять злодіїв на світ Божий. У кращому разі вони повідомляють через засоби масової інформації про те, де їх затримано та скільки конфісковано накраденого добра. А чому б не доповнити інформацію конкретнішими даними? Приміром, хто вкрав і хто його «хрещений батько», де і в якому кріслі той сидить. Тоді, гадаю, мафії поменшало б. А так складається враження, що правоохоронні органи, мов той Дон Кіхот, воюють з вітряками.

Іван СУРЖИЦЬКИЙ.

Комишуваха
Оріхівського району
Запорізької області.

Повернутися б до «столипінських галстуків»

У нашій державі занадто гуманні закони. А громадяни ні вдень ні вночі не мають спокою від злочинців. Як наслухаєшся радіо, надивишся телевізора: жахливі вбивства, знущання, крадіжки, — душа болить. Вважаю, що за тяжкі злочини винуватців потрібно карати через повішання. І робити це привселюдно. Може, у такий спосіб наведемо лад у державі.

Прошу обов'язково надрукувати мій лист. Нехай і законодавці, і лиходії знають: є й така думка.

Катерина НОВОСАД.

Острог
Рівненської області.

Спорт

ТАБЛО ОЛІМПІАДИ

Санний спорт. 1.Г.Васенштайнер (Італія), 2. С.Ердман (Німеччина), 3. А.Тахвакер (Австрія)... 8. Н.Якушенко (Україна).

Фрістайл. Могул. Чоловіки. 1. Ж.-Л.Брассар (Канада), 2. С.Шупляцов (Росія), 3. Е.Гроспірон (Франція). Жінки. 1.С.-А.Хаттестад (Норвегія), 2. Л.Макснайер (США), 3. Є.Кожевникова (Росія). Українські атлети в цьому виді не виступали.

Ковзани. 1500 м. Чоловіки. 1. Й.-О.Косс (Норвегія) — 1.51,29 (рекорд світу), 2. Р.Ріітсма (Нідерланди), 3. Ф.Зандстра (Нідерланди)... 10. Ю.Шульга (Україна).

Хокей. Австрія — Росія — 1:9, Чехія — Німеччина — 1:0, Норвегія — Фінляндія — 0:4.

Баскетбол

ЗБІРНА БЕРЕ КУРС НА ЕМІРАТИ

У черговому турі національного чемпіонату баскетболістів один з лідерів турніру «Київ-Баскет» зустрічався в Дніпропетровську з місцевим «Динамо». Кияни без особливих клопотів здобули перемоги — 105:63 і 108:63.

— Щоразу тон задавала перша п'ятірка: Рубан, Савченко, Ватажок, Підковиров і Шевченко, — розповідає начальник столичної команди **Аркадій Шафранський.** — А потім справу до логічного кінця доводила молодь. Наша перевага в класі була явною. Лише в дебюті першого матчу господарі чинили гідний опір і навіть кілька хвилин вели перед. Однак на більше у них не вистачило сил.

Наступне побачення болільників з командами вищої ліги відбудеться аж 5 березня. Два наступних тури чемпіонату відмінено, бо національна збірна під керівництвом Зураба Хромаєва взяла курс на Об'єднані Арабські Емірати, де проведе серію товариських матчів.

НА АРЕНАХ КРАЇНИ І СВІТУ

Хокей. Регулярний чемпіонат МХЛ. «Строїтель» (Караганда) — «Торпедо» (Усть-Каменогорськ) — 3:6.

У Києві завершився юнацький чемпіонат країни. Учасники в підсумку розмістилися так: 1. «Сокіл-1» (Київ) — 6 очок; 2. «Крижинка» (Київ) — 5; 3. «Саламандра» (Харків) — 5; 4. «Темп» (Київ) — 2; 5. «Сокіл-2» (Київ) — 2.

Команду «Сокіл-1» до перемоги привів заслужений тренер України Борис Гольцев, який очолює юнацьку збірну країни — учасницю чемпіонату Європи. Цей турнір розпочнеться 18 березня в Словенії.

Олімпіада. Норвезький стрибун з трампліна Єспен Бредесен, який вважається одним з олімпійських фаворитів, на другому офіційному тренуванні встановив рекорд великого трампліна — 132,5 м.

Футбол. Колишній гравець збірної СРСР, московського «Спартака», ЦСКА, «Тулузи» та «Монтобана» Вагіз Хідіатуллін підписав офіційний контракт з московським «Динамо».

Ювілеї

Дозвольте освідчитися...

20 лютого столична міська газета «Вечірній Київ» відзначає ювілей — 75 років з дня заснування. День народження, який, можливо, й не відзначатиме кожна київська родина, але переважна більшість, мабуть, згадає «Вечірку» добрим словом. Адже вона завжди була домашньою газетою.

Її, бувало, лаяли, над нею частенько насміхалися, незлобиво називаючи пліткаркою, але не дай Боже було потрапити на її сторінки чиновнику-бюрократу чи начальнику-хапузі — на тому його кар'єра й закінчувалася.

Дивовижно, але київська «Вечірка» була і порадником, і лікарем, і істиною в останній інстанції, бо до неї зверталися люди, коли далі йти вже було нікуди. І практично завжди газета відстоювала справедливість.

Можливо, "Вечірка" теж «дитина» свого часу, бо то, звичайно, була не її функція — влаштовувати на лікування важкохворого, пробивати квартиру сироті чи домагатися перегляду справи несправедливо засудженому. Але ніколи не забути очей тих, хто приходив до редакції з останньою надією.

І ще: газета — це журналісти, які вишукували новини, розповідали про «най-най», висушували мізки з тим, щоб читачеві було цікаво. Тому нехтували обставиною, що робочий день триває «від» і «до», а мчали, як «швидка», щоб кияни про подію дізналися першими. І пропускали крізь власні серця чужий біль і радість. І скільки тих сердець не витримували...

І бути співробітником «Вечірки» було престижно, бо ти ніби автоматично ставав членом кожної київської сім'ї, входячи в дім разом зі свіжим номером газети. І багато літ по тому, вже не працюючи у «Вечірньому Києві» і називаючи своє прізвище, у відповідь чуєш: "То це ви працювали у «Вечірці!»".

У день ювілею, бажаючи колективу творчих успіхів і удач, хочеться нагадати, що «Вечірній Київ» — це газета, яка була завжди і буде завжди. То хай розуміння цього додає їм сил.

Валентина ПИСАНСЬКА,
заслужений журналіст України, колишня працівниця «Вечірнього Києва».

Фотофакт

«Когда в друзьях согласья нет...»

«За вісім років Харків може стати небезпечним вогнищем розповсюдження епідемії», — так вважає голова комісії міськвиконкому з житлово-комунального господарства Володимир Бакуменко. І, на жаль, має для такої заяви всі підстави.

Генеральний план санітарного очищення Харкова, розроблений експертами ще у 1985 році, як заведено, залишився на папері. Комбінат з утилізації відходів у Рогані, який вичерпав себе, законсервовано. Відкриття тимчасового аналогічного об'єкта у Деркачах повністю проблему не розв'яже. Будівництву нових у селах Сороківка Харківського району та Пересічному Дергачівського району перепони чинять місцеві Ради, не бажаючи підкорятися місту.

Тому й вивозиться сміття на поля і у лісові смуги цих таки сіл. Чи не краще було б у спеціально відведені місця. Але... полеміка триває, а смітники ростуть.

За 500 тисяч доларів швидко і ефективно розв'язати проблему пропонували французи, побудувавши всього за рік завод для спалювання відходів. Але у порожньому міському бюджеті валюти не знайшлося... Тому такий непривабливий пейзаж (на знімку) дедалі частіше стає прикметою цього великого промислового центру України.

Фото Г. ГАРАНИЧА (Укрінформ).

Реалії

На тролейбусі далеко не поїдеш

Крадіжки автомобілів у Чернівцях — не дивина. Але віднедавна злодії масово переорієнтувалися на...тролейбуси. Протягом останнього місяця в обласному центрі зафіксовано п'ять таких випадків.

На тролейбусі злодій далеко не поїде, але шкоди здатний наробити чималої. Кілька вагонів врізалося в електроопори, припаркований автотранспорт.

Викраданню тролейбусів у Чернівцях сприяє відсутність гаражів — нове депо зводиться черепашачими темпами. Тому транспорт зберігається просто неба на кінцевих зупинках.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Продиктовано в номер

Одна депортація з Криму вже була...

(Початок на 1-й стор.).

Аналогічні дії спрямовані шовіністами і сепаратистами на представників українських громадських організацій, членів політичних партій та журналістів Ялти, Севастополя, Керчі, Євпаторії, Феодосії, Красноперекопська.

У зверненні говориться, що біля ВР Криму і резиденції Президента Республіки Крим постійно перебуває натовп членів і прибічників РДК/РПК, які викрикують образи на адресу Президента та уряду України, мешканців Криму українського походження.

На жаль, як підкреслюється у зверненні, всі ці дії не знаходять належної оцінки з боку органів державної влади, що є потуранням процесу загострення міжнаціональних відносин і може призвести до непередбачуваних наслідків. «Ми вимагаємо негайно припинити шовіністичну істерію в Криму, припинити переслідування журналістів та активістів українських громадських організацій, вжити передбачених законом заходів до тих, хто прагне зірвати мир і спокій у Криму», — говориться наприкінці звернення.

Олександр ПЛАТ.

P. S. Шовіністам у Криму не вистачає, здається, зовсім «небагато»: обрати на мітингах нових Сталіна і Берію та й заходитися депортувати. Цього разу — українців. Ну а там і інших. Хто «заважатиме»...

Шахтарі оголосили голодовку

16 лютого в приміщенні Державного комітету вугільної промисловості України близько 100 шахтарів, які представляють 15 виробничих об'єднань, оголосили безстрокову голодовку. Ця акція провадиться в знак протесту після безрезультатної їх зустрічі з Президентом і виконуючим обов'язки прем'єр-міністра України 2 — 3 лютого. До цього часу шахтарі не одержали зарплату за січень.

Голодуючі висунули три вимоги: своєчасно виплачувати зарплату, налагодити механізм взаєморозрахунків між постачальником і споживачем та провести розширене засідання колегії Держкомітету в Донецьку, на якому вирішити всі проблеми гірників.

А зупинки могло й не бути...

Більше 7 тисяч робітників Запорізького заводу залишилися без роботи: зупинився весь конвеєрний ланцюжок по випуску автомобілів ЗАЗ-968М. Ще гірше, зазначив на прес-конференції генеральний директор ВО «АвтоЗАЗ» Степан Кравчун, що головний завод втратив імідж надійності у ще 137 підприємств України, які виготовляють комплектуючі для «емок». Головна причина вимушеної зупинки випуску «Запорожців», за словами директора, в неоплаті Міністерством соціального захисту за 3374 автомобілів для інвалідів, а також небажання постійної Комісії Верховної Ради з питань економічної реформи і управління народним господарством досконало вивчити пропозиції заводчан по зниженню на ці автомобілі податку на добавлену вартість та акцизного збору.

Проконсультують, ще й нададуть допомогу

Надзвичайний і Повноважний Посол України в Німеччині Іван Пісковий зустрівся з уповноваженим уряду ФРН з питань консультативно-технічної допомоги країнам Східної Європи Вальтером Кіттелем. Під час зустрічі обговорено основні напрями й параметри допомоги Україні з боку Німеччини на загальнодержавному та регіональному рівнях. Зокрема, йшлося про розбудову в нашій країні банківської системи, підготовку кадрів для сучасного податкового і митного управлінь зовнішньоекономічного відомства. Визначено, що на регіональному рівні пріоритетними будуть проекти в Запорізькій та Полтавській областях. Погоджено також можливі додаткові напрямки співробітництва, насамперед щодо розробки програми впровадження енергозберігаючих технологій у сільському й комунальному господарствах в Україні. Реалізація такої програми буде здійснюватися в рамках Європейського Союзу.

Співробітництво

Зустріч у польському сеймі

Надзвичайний і Повноважний Посол України в Республіці Польщі Г.Удовенко зустрівся з членами нещодавно створеної парламентської групи «Польща — Україна».

До неї увійшло майже 100 депутатів нового польського сейму та сенату, представників різних політичних партій, яких об'єднує прагнення до подальшого розвитку українсько-польського співробітництва. Велику роль у створенні групи відіграли депутати від Демократичної унії Богдан Борусевич та молодий історик-публіцист, заступник голови Об'єднання українців Польщі Мирослав Чех.

Під час дводинної зустрічі посол ознайомив польських парламентаріїв з політичною та соціально-економічною ситуацією в Україні, ходом передвиборчої кампанії, національною політикою. Велику увагу було приділено нещодавній київській зустрічі Президентів України і США, Тристоронній заяві щодо ядерного роззброєння. Депутати цікавилися, як здійснюватиметься ядерне роззброєння України, поділ майна колишнього СРСР, енергетичною ситуацією в Україні, особливо ядерною енергетикою.

У своїх виступах парламентарії критично оцінили хід економічних реформ в Україні, наголосили, що тільки економічно міцна демократична Українська держава може зберегти свою незалежність і державність, стати стабілізуючим фактором в Європі.

Вони підтримали лінію на всебічний розвиток співробітництва між регіонами України та Польщі, вважаючи, що це сприятиме не тільки загальному поліпшенню міждержавних відносин, а й економічному розвитку конкретних українських областей і польських воєводств.

Домовлено, що такі зустрічі матимуть регулярний характер.

Вл. інф.

На зв'язку Берлін

Тон коментарів змінився

Перші коментарі німецьких оглядачів рішення Верховної Ради України щодо Тристоронньої заяви про долю ядерної зброї були критичні, а саме через нерозгляд депутатами питання про приєднання нашої держави до договору про нерозповсюдження цієї зброї. Згодом їх тон став дещо іншим. Мабуть, надійшла нова, додаткова інформація про співвідношення сил в українському парламенті. Не треба забувати, що преса, радіо та телебачення Німеччини дуже слабо представлені у Києві. Фактично «на повну потужність» працює лише представник агентства преси Дойче Прессеагентур (ДПА). Але тут, у Німеччині, він має величезну конкуренцію з боку московського бюро ДПА, а оцінки подій в Україні з Києва і Москви часто суперечать одна одній.

Нині німецькі оглядачі наголошують на позитивному боці голосування про Тристоронню заяву. Як доказ на те наводять співвідношення голосів «за» і «проти». Зокрема, у незначній кількості голосів, поданих проти угоди, коментатори вбачають перемогу аргументації Президента Л.Кравчука та міністрів закордонних справ і оборони. Їхній логіці щодо небезпеки міжнародної ізоляції України, її неспроможності розвинутися до ролі справжньої ядерної держави та про загрозу з боку застарілих ядерних боєголовок, українські прихильники ядерних ракет, на думку німецьких оглядачів, не могли протиставити переконливих аргументів.

Але, вважають у Німеччині, до перемоги українських реалістів у ключовій справі роззброєння спричинилася криза у Криму. Якби не перемога російських шовіністів у Сімферополі, голосування у Верховній Раді могло, на думку деяких німецьких спостерігачів, мати зовсім інший результат. Своїм голосуванням депутати Верховної Ради виказали більше здорового глузду і загальнонаціональної, загальнодержавної дисципліни. Зрештою, «справа Криму» стала сьогодні головною темою, яка турбує німецьких оглядачів. Більшість з них ставиться вкрай негативно до постаті Мєшкова і прирівнює його до Жириновського. А в основному німецькі оглядачі підтримують позиції Києва і кримських татар, але згадують також про те, що український уряд ставився до назріваючої кримської кризи дуже легковажно і не виробив солідну власну концепцію з цього питання.

Богдан ОСАДЧУК.

Берлін.

У сусідів

З Кишинева до Одеси за долари

Нові обмеження уведені на дорогах Придністров'я. Розпорядженням місцевої влади встановлена плата, що стягуватиметься з транзитного автотранспорту, який здійснює перевезення грузів територією регіону. 30 доларів США мають платити водії чи ті особи, що супроводжують машину.

Чим пояснює цей крок Тирасполь? У документі, який підписано главою адміністрації регіону, сказано: «У зв'язку з укладанням міжурядової угоди між Молдовою і Україною про міжнародне автомобільне сполучення на підставі спеціальних дозволів, без погодження цього питання з ПМР, та невиділенням з боку Молдови потрібної кількості вказаних дозволів, що фактично не дає можливості автотранспорту Придністров'я виконувати грузові перевезення територією України, чим завдається значна шкода економіці та населенню республіки».

Проте зроблено застереження. Указані обмеження не поширюються на транспорт України, Білорусі, Росії. Для Молдови винятку не зроблено, навпаки, особливим пунктом передбачена обов'язковість для машин з молдовськими номерами спеціального дозволу на проїзд, що видається придністровськими службами.

Світлана ЧАЛА.

Кишинів.

ГОЛОС УКРАЇНИ
ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
Газета виходить з 1 січня 1991 року

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311032.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».